

Mødet den 18. Februar 1926.

Fraværende: H. P. Christensen, N. C. Christiansen og J. Chr. Møller.

1. (J. Nr. 12³⁹—1925). **Bekendtgørelse fra Indenrigsministeriet om Dyrtidstillæg til Aldersrentenydere for Halvaaret April—September 1926.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 206—1925). **Indstilling fra Aldersrenteudvalget om Tillægsbevilling af 103800 Kr. til Fuldførelsen af De gamles Hjem.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Ved nærværende tillader Udvalget sig at meddele det ærede Byraad, at den i sin Tid vedtagne Udvidelse af Kommunens Alderdomshjem »De gamles Hjem« nu nærmer sig sin Fuldendelse forsaavidt angaar Bygningsarbejder og Ingeniørarbejder. Til disse Arbejder, der efter de udarbejdede Overslag skulde beløbe sig til 533743 Kr., nemlig til Bygningsarbejder 400000 Kr. og til Ingeniørarbejder 133743 Kr. er medgaaet eller vil medgaa henholdsvis 401000 Kr. og 152000 Kr., eller ialt 553000 Kr., hvorefter der paa disse Overslag vil fremkomme en Merudgift af ca. 20000 Kr. En Skrivelse af 28. November 1925 fra Stadsarkitekten vedlægges mrkt. A., jfr. dog nedenfor Bilag B.

For Bygningsarbejdernes Vedkommende er Overskridelsen uvæsentlig, og med Hensyn til Overskridelsen af Overslaget for Ingeniørarbejdernes Vedkommende tillader man sig at henvise til hoslagte specificerede Overslag fra Stadsingeniøren (mrkt. B.), hvoraf Udgiftens Afvigelse fra Overslaget vil fremgaa, og hvorefter Afgivelserne er motiverede.

Foruden den ommeldte Overskridelse af 20000 Kr. vil til Udvidelsens Fuldførelse følgende Beløb blive nødvendige til efternævnte Anskaffelser og Udførelse af Arbejder.

Til Inventarium, der efter hoslagte 2 Fortegnelser, udarbejdet af Stadsarkitekten (mrkt. C. med Underbilag) og af Hjemmets Forvalter (mrkt. D.) vil andrage 83000 Kr.

Istandsættelse af Gaardspladsen, hvorover 2 Stkr. Planer og 2 Overslag (mrkt. E.—F.—G.—H.). udarbejdede af Stadsingeniøren vedlægges, og hvoraf det fremgaar, at Gaardspladsens Belægning med Asfaltbeton, hvilken Belægning Udvalget vil anbefale, vil andrage... ca. 10600 »

Anbringelse af Forsatsvinduer, der af Stadsingeniøren er skønnet nødvendige af Hensyn til Hjemmets Opvarmning, jfr. hoslagte Skrivelse (mrkt. I.) af 22. December 1922 fra Stadsingeniøren og af 25. f. M. (mrkt. K.) fra Stadsarkitekten vil medføre en Udgift af..... ca. 2300 »

og Anbringelse af Skabe under Haandvaskene, (jfr. Bilag K.) en Udgift af..... ca. 1900 »

Overføres... 97800 Kr.

Overført... 97800 Kr.

Endelig vil til mindre og uforudselige Udgifter, saasom Beplantning, skønsmæssigt medgaa... ca.. 6000 »

Ialt... 103800 Kr.,

hvilket Beløb Udvalget beder det ærede Byraad stille til Raadighed, saaledes at Udvidelsen snarest kan helt tilendebringes og tages i Brug, hvorved bemærkes, at der foreligger mange Andragender om Optagelse i Plejeafdelingen, der for Udvidelsens Vedkommende tildels er taget i Brug, og at Sygeafdelingen i den gamle Del af Hjemmet er overbelagt og ikke for Tiden kan udfylde sin Opgave, idet Patienter daglig maa afvises.«

Kasseudvalget indstiller, at der meddeles Til-lægsbevilling for ovennævnte Beløb 103800 Kr.

A n d r. B i t s c h forelagde Indstillingen. Det var paatrængende nødvendigt at faa Hjemmet færdigt til Beboelse. Aldersrenten blev nu nedsat, og de gamles Levevilkaar slette, saa Listen over Andragender om Optagelse paa Hjemmet blev stadig større. Taleren takkede Kasseudvalget, fordi det havde anbefalet Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 46—1925). Indstilling fra Forsørgelsesudvalget om **Opførelse af to Træpavilloner ved »Højvang«.**

Fra Stadsarkitekten forelaa Overslag, hvorefter Udgiften vil blive ca. 5924 Kr.

L e o n h a r d H a n s e n anbefalede Indstillingen. Det var nødvendigt at faa nogen Udenomsplads til Opbevaring af Materialer, Brændsel, Kartofler o. s. v.

B o r g m e s t e r e n henstillede at lade Beløbet gaa paa Kontoen for Børnehjemmet. Da det ikke

drejede sig om mere, havde Sagen ikke været i Kasseudvalget.

Holst Knudsen havde forleden Dag set, at der var opført nogle Træhuse deroppe, og spurgte, om det var dem, som man først søgte Bevilling til nu.

Leonhard Hansen indrømmede dette. Udvalget havde ikke anset det for nødvendigt at komme til Byraadet dermed, og det var blot sket efter Borgmesterens Henstilling.

Borgmesteren erklærede, at det var Skik og Brug, at en af Byraadet vedtaget Plan skulde følges, indtil den blev forandret af Byraadet. Disse Pavilloner fandtes ikke paa den oprindelige Tegning, men det drejede sig jo ikke om meget.

Indstillingen vedtoges.

4. Besværing over paalignet Bidrag til Dronning Margrethesvejs Brolægning fra:

a. (J. Nr. 450—1925). Ejeren af Dr. Margrethes Vej Nr. 57.

b. (J. Nr. 451—1925). Ejeren af Matr. Nr. 1504 a

c. (J. Nr. 639—1925). Forskellige Grundejere ved Vejen.

Fra Stadsingeniøren forelaa en Redegørelse, hvorefter Grundejerne maatte være pligtige til at bidrage til Vejens Brolægning.

Brolægningsudvalgets Flertal (M. C. Falk og Andr. Bitsch) henholder sig ganske til Stadsingeniørens Erklæring.

M. C. Falk forelagde Sagen. Da Bidraget blev opkrævet, protesterede Grundejerne derimod og mente, at da det var en gammel Amtsvej, var de ikke pligtige til at betale Bidrag. Men i den kommunale Vedtægts § 44 fandtes der ingen Bestemmelse om, at den ikke skulde gælde for alle Kommunens Veje; tilmed var Vejen overtaget af

Kommunen i 1901, før Ejendommene blev bygget. Man havde haft et lignende Tilfælde, da »Spanien« blev brolagt, idet Statsbanerne, Kalkværket og Saltværket nægtede at betale Bidrag, men efter at en analog Sag fra Silkeborg var afgjort ved Overretten til Kommunens Fordel, gik de ind paa at betale Bidragene. I Henhold hertil maatte Udvalget fastholde Bidragspligten og anmodede Byraadet om at tiltræde dette, saa Bidragene kunde blive opkrævet.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 31⁴³—1925). Andragende fra Murermester V. Petersen og Tømrermester S. H. Borup om kommunalt Tilskud til et Byggeforetagende i Herluf Trollesgade.

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler at yde 500 Kr. pr. Lejlighed.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 625—1925). Andragende fra Frue Sogns Menighedsraad om Bevilling af 2000 Kr. til Festligholdelse af Kirkens 800 Aars Jubilæum.

Budgetndvalget anbefaler det ansøgte Beløb til Udredelse af Kassebeholdningen.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at da Menighedsraadet havde ønsket at afholde en Festlighed og udgive et Festskrift, havde Budgetudvalget ment at maatte anbefale Andragendet.

L e o n h a r d H a n s e n kunde ikke stemme for Bevillingen. Det var meningsløst at ofre 2000 Kr. paa et Kirkejubilæum, tilmed naar det var tvivlsomt, at Kirken var saa gammel. Der var mange Mennesker, som ikke sympatiserede med Kirken og derfor havde frigjort sig for at betale Skat til den, og saa var det uforsvarligt at anvende Kommunens Penge hertil.

M a r t h i n P e d e r s e n tilhørte ikke officielt noget Trossamfund, men vilde alligevel ikke føle sig stødt af en Bevilling som denne. Det var Meningen at udgive et Festskrift, som vel vilde omhandle Kirkens Oprindelse, Bestaaen og Udvikling, og da Frue Kirke var et af de smukkeste Bygningsværker fra gammel Tid, vilde det være af stor Interesse at faa en historisk Skildring deraf. Taleren vilde derfor anbefale at give Bevillingen.

J. P e r r e g a a r d sluttede sig hertil. Menighedsraadet kunde have lavet det saaledes, at Beløbet var taget af Kirkens Budget, men saa var man alligevel kommen til at betale det.

K. M o u s t e n mente ikke, at denne Sag havde noget at gøre med, hvorledes man saa paa Kirken eller de kirkelige Handlinger. Her drejede det sig kun om, hvorvidt man skal bevilge Penge til et Jubilæum, og det var Taleren ikke stemt for.

H. J. B a d e n syntes ogsaa, at det religiøse laa uden for Sagen. De 800 Aar var vist meget tvivlsomme, i hvert Fald, hvis det skulde gælde den nuværende Kirke, for dengang kendte man ikke Mursten. De 2000 Kr. kunde anvendes til noget bedre end dette, og derfor vilde Taleren stemme imod Bevillingen. Et Festskrift kunde maaske være af Interesse, men det var vel ikke Meningen, at det skulde uddeles gratis.

J. P e r r e g a a r d bemærkede i Anledning af Hr. Moustens Udtalelser, at hvis det var Kotume ikke at give Tilskud til Fester o. l., havde Taleren ikke noget imod at slutte sig dertil.

M. B r a m m e r fandt, at et 800 Aars Jubilæum var en meget sjælden Begivenhed, og hvorledes de 800 Aar skulde forstaas, vilde vel fremgaa af Festskriftet. Antagelig vilde man overdrage en virkelig Historiker at udarbejde dette, og

i saa Fald maatte det imødeses med stor Interesse. Taleren vilde derfor med Glæde gaa med til Bevillingen.

K. M o u s t e n erklærede, at hvis Sagen havde ligget saaledes, at man fra Kirkens Side havde ønsket at udgive et historisk Værk om Kirken ved den Lejlighed, vilde Taleren gerne have stemt derfor.

L e o n h a r d H a n s e n indrømmede, at Bygningen var smuk, og at dens Historie burde skrives; men der forelaa intet om, at Pengene skal anvendes dertil, og Kirkens Historie blev vel skrevet til sin Tid ligesom hele Aarhus' Historie. Det Parti, Taleren tilhørte, havde ingen Sympati for Kirken, og Taleren vilde ikke stemme for Tilskud af nogen som helst Art dertil. Det var ikke saa længe siden, at man forbød Partiets Faner i Kirken, og selv om det nu ved Partiets voksende Indflydelse var forandret, viste det dog Tendensen. De, som holdt paa Kirkerne, burde selv betale ved en saadan Lejlighed.

M a r t h i n P e d e r s e n gjorde opmærksom paa, at der i Andragendet fra Menighedsraadet udtrykkelig stod, at Beløbet skulde anvendes bl. a. til at udgive et Festskrift. Et saadant Værk om en af Aarhus Bys Seværdigheder kunde sikkert ogsaa have Betydning som Agitation for Byen.

J. P e r r e g a a r d vidste ikke andet, end at der i Partiets Program stod, at Religionen er en Privatsag. Derfor kunde en Sag som denne ikke afgøres efter noget politisk Program.

B o r g m e s t e r e n var den første Socialdemokrat, der blev valgt ind i Menighedsraadet; nu var Partifællerne i Flertal, og de havde været med til at fremsætte Andragendet. Sammenlignet med,

hvad Byraadets Medlemmer ved Lejlighed brugte, var dette kun en lille Bevilling.

P. P e t e r s e n erkendte, at der var Ting, som var mere paakrævede end de 2000 Kr. til Jubilæet, men da Bevillingen ikke vilde medføre Konsekvenser, vilde Taleren anbefale den.

H. J. B a d e n fastholdt, at Medlemmernes Stilling her ikke havde noget at gøre med den religiøse Opfattelse, og en Afstemning i Sagen kunde ikke give Udtryk herfor.

Andragendet bevilgedes med 10 Stemmer mod 7.

7. (J. Nr. 640—1925). **Andragende fra Brødrene Jansen om Tilladelse til Indretning af Benzindepot paa Bispetorvet.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

8. (J. Nr. 641—1925). **Andragende fra Brødrene Jansen om Tilladelse til Benzintankanlæg paa Banegaardspladsen.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

9. (J. Nr. 619—1925). **Andragende om Bevilling af 5000 Kr. til Børnebespisning.**

Bevilgedes.

10. (J. Nr. 664—1925). **Indstilling fra Skovudvalget om forskellige Forandringer ved »Salonen« i Riis Skov.**

Fra Stadsingeniøren og Stadsarkitekten forelaa følgende kalkulatoriske Overslag:

Vandledning til »Salonen«..... 5000 Kr.

6 Stk. W. C. (2 for Herrer, 4 for Damer 1600 »

Spildevandsafløb med Septictank til

Havet..... 2000 »

Ialt... 8600 Kr.

Bygningsarbejder	12500 Kr.
Gasindlæg	500 Kr.

Fra Udvalget forelaa følgende Indstilling:

»Da det maa erkendes, at Forholdene ved »Salonen« paa de i Restauratørens Andragende nævnte Punkter er højst utilfredsstillende, særlig nu efter at Byraadet har taget Beslutning om at søge Friluftsforystelserne henvist til Pladsen der, har Udvalget forhandlet med Restauratør Thürmann om Foretagelse af de ønskede Forbedringer paa Basis af et nyt Lejemaal og tillader sig i Henhold hertil at udbede sig Byraadets Bemyndigelse til at lade de i vedlagte Forslag fra Stadsingeniøren og Stadsarkitekten foreslaaede Forandringer udføre, samtidig med at der indgaas nyt Lejemaal fra 1/4 1926, hvorefter Lejeren forpligter sig til at svare en Lejefgift af 10 % af den aarlige Omsætning (konstateret ved Opgivelserne til Toldvæsenet) dog mindst 3500 Kr., hvortil kommer 10 % af Udgiften til de paatænkte Bygningsarbejder, der er anslaaet til ca. 13000 Kr., samt en Gang for alle 500 Kr. for Gasindlæg.«

Marthin Pedersen forelagde Indstillingen. Restauratør Thürmann havde allerede for lang Tid siden henvendt sig til Udvalget med Besværing over forskellige Forhold, som skadede hans Forretning, og det maatte erkendes, at der var flere Mangler, særlig ved Udhusene. Desuden var Vandet, som toges fra en Brønd, meget urent, ligesom der manglede Gas. Udvalget havde derefter faaet et Overslag over Bekostningen frem, som nu forelaa. Saaframt Byraadet kunde tiltræde Forslaget, vilde Taleren henstille at lade Sagen gaa til Kasseudvalget, hvorfra der saa kunde komme Forslag om Pengenes Tilvejebringelse.

B o r g m e s t e r e n fandt Forandringerne nødvendige og foreslog at tage dette som 1. Behandling, hvorefter Sagen gaar til Kasseudvalget. Maaske kunde Beløbet tages paa Budgetterne for 2 eller 3 Aar, men det kom man altsaa senere tilbage til.

Overgik til 2. Behandling og henvistes til Kasseudvalget.

11. (J. Nr. 596—1925). Meddelelse fra Skoleudvalget om dets **Henvendelse til de gifte Lærere om Nedsættelse af disses Timetal.**

Fra Udvalget forelaa Meddelelse om, at ingen af de gifte Lærere ønsker at lade deres ugentlige Timetal nedsætte.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at da det var en frivillig Sag, kunde man ikke gøre andet end tage den til Efterretning.

Toges til Efterretning.
